

Plan Odbudowy i Odporności Kryzysowej (unijny i polski) a Subregion Wałbrzyski

Konwersatorium Inteligentna Energetyka 27. kwietnia 2021 r

Radosław Gawlik

Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA, TEPP

Plan odbudowy dla Europy

- **Największy w historii pakiet środków na rzecz ożywienia gospodarki**

1) Długoterminowy budżet UE (WRF) 2021-27 w połączeniu z

2) NextGenerationEU, tymczasowym instrumentem, który ma pobudzić ożywienie gospodarki,

- **Łączna kwota 1,8 bln euro** pomoże odbudować gospodarkę Europy po kryzysie wywołanym COVID

- Nowa Europa - wg KE- będzie bardziej przyjazna dla środowiska, bardziej cyfrowa i odporniejsza na kryzysy.

Plan odbudowy dla Europy- budżet

- **Budżet UE 21-27 (WRF) - 1074 mld Euro**
- **NextGenerationEU - 750 mld euro,**
- Nowy Instrument, który ma pomóc naprawić bezpośrednie szkody gospodarcze i społeczne spowodowane pandemią koronawirusa.
- Aby sfinansować NextGenerationEU, **Komisja Europejska – w imieniu Unii Europejskiej – zaciągnie pożyczki na rynkach kapitałowych**, na warunkach bardziej korzystnych od tych, które mogłoby uzyskać wiele spośród państw członkowskich.
- Następnie Komisja dokonała redystrybucji tych kwot, też dla Polski
- Aby Komisja mogła rozpocząć zaciąganie pożyczek, **konieczna jest ratyfikacja nowej decyzji w sprawie zasobów własnych przez wszystkie państwa członkowskie** zgodnie z ich wymogami konstytucyjnymi.

Europejski Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

(Ang - Recovery and Resilience Facility – RRF)

- To najważniejszy element NextGenerationEU (750 mln euro)
- **Budżet wynosi 672,5 mld euro** w formie pożyczek i dotacji **na wsparcie reform i inwestycji** podejmowanych przez państwa UE – w tym:
 - **Pożyczki 360 mln euro**
 - **Dotacje 312,5 mld euro**
- **W Polsce stosowane nazwy to: Fundusz Odbudowy oraz Krajowy Plan Odbudowy**

NextGenerationEU obejmuje również min:

- **47,5 mld euro** na nową inicjatywę **REACT-EU**.
- W jej ramach środki reagowania kryzysowego i kryzysowe środki naprawcze stosowane w ramach inicjatywy inwestycyjnej w odpowiedzi na koronawirusa oraz
- inicjatywy inwestycyjnej „plus” w odpowiedzi na koronawirusa są kontynuowane i ulepszone.
- **10 mld euro** (z 17,5 mld) na **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji** –
- *(zakwalifikowane do FST przez KE: Subregion Wałbrzyski, Śląsk, Wschodnia Wielkopolska, 3,9 mld euro dla Pl, warunek neutralność klimatyczna 2050 ogłoszona przez rząd jako cel nie spełniony- grozi obcięcie funduszu do 50 %)*

Sześć filarów Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (UE)

- - transformacja ekologiczna;
- -transformacja cyfrowa;
- -wzrost i zatrudnienie sprzyjające inteligentnemu i trwałemu włączeniu społecznemu;
- -spójność społeczna i terytorialna;
- - zdrowie i odporność oraz polityka na rzecz następnego pokolenia i
- -dzieci i młodzież, w tym edukacja i umiejętności.

Europejski Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności - kierunki

RECOVERY AND RESILIENCE FACILITY

Flagship areas for investments and reforms

POWER UP

CLEAN TECHNOLOGIES AND RENEWABLES

RENOVATE

ENERGY EFFICIENCY OF BUILDINGS

RECHARGE AND REFUEL

SUSTAINABLE TRANSPORT AND CHARGING STATIONS

CONNECT

ROLL-OUT OF RAPID BROADBAND SERVICES

MODERNISE

DIGITALISATION OF PUBLIC ADMINISTRATION

SCALE-UP

DATA CLOUD CAPACITIES AND SUSTAINABLE PROCESSORS

RESKILL AND UPSKILL

EDUCATION AND TRAINING TO SUPPORT DIGITAL SKILLS

Spłatą NextGenerationEU:

- Do czerwca 2021 r. Komisja przedstawi wnioski w sprawie źródeł dochodów związane z:
 - mechanizmem dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji
 - opłatą cyfrową
 - unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji.

Istota Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności też KPO

- Musi być plan reform i plan wsparcia finansowego (reformy i inwestycje)
- KE będzie kontrolowała równowagę reform i inwestycji- Krajowy program reform- element KPO
- 37 % na cele klimatyczne, min 20 % na cyfryzację
- To KE daje 100 % środków – odpowiedzialność na KE

POLSKA - środki i kierunki KPO:

- **58,1 mld euro**, w tym:

- **23,9 mld euro w formie dotacji**

wg posta PE J. Olbrychta Polska wyraziła zainteresowanie tylko tą częścią ?

- możliwe wyjaśnienie to polityczny problem w rządzie, deklarowane veto Solidarnej Polski do KPO ?

- **34,2 mld euro w pożyczkach.**

Kierunki KPO:

- Transformacja cyfrowa
- Odporność i konkurencyjność gospodarki
- Energia i zmniejszenie energochłonności
- Dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia
- Zielona i inteligentna mobilność

Wyjątkowe tempo KPO:

- **Umowy do 12.23**, rozliczenie do 2026r

Krytyka KPO- podczas konsultacji marzec 21

- **Sposób przygotowania- urzędniczy** (eksperti nie ujawnieni)
- **Krytyka z wszystkich stron:** NGO, Biznes, powszechnie samorządy dużych i małych miast (obawy o upolitycznienie)
- **Krytyka także nauki -prof. Popczyk odniósł się na ppte2050.pl w** Słowie (o wymiarze artykułu) od Koordynatora Rady Programowej (Ścieżka 3 –marzec 2021)
- *Prawdziwym wyzwaniem dla Polski jest w nadchodzących dekadach odbudowa moralna, edukacji i kompetencji. KPO jest zaprzeczeniem wyjścia naprzeciw temu wyzwaniu. Pokazuje w sposób dramatyczny brak jakiegokolwiek koncepcji wykorzystania transformacji energetycznej do realizacji New Generation Poland*

Rola NGO i co dalej ?

- NGO + biznes wymusili na Ministerstwie Funduszy iPR formę wysłuchań publicznych- i odnośnie się przedstawicieli rządu- zgłoszono setki uwag
- EKO-UNIA uwagi główne dotyczące **braku koncepcji i reform w transformacji energetyki:**
- rekomendacja TETIP do elektroprosumeryzmu,
- część rekomendacji o innowacyjnych kierunkach z „Słowa...” prof. Popczyka

Co dalej?

- Czekamy na poprawione KPO przez rząd, głosowanie w Parlamencie zgody na KPO, konsultacje społeczne, zatwierdzenie przez KE

KPO w Subregionie Wałbrzyskim:

- A) **JEST - Społeczny TPST (z elektroprosumeryzmem jako strategią horyzontalną)- FST** (560mln Euro na D. Śląsk) – ponad 300 fiszek (pomysłów) projektowych
- B) **NIE MA – projektów reform i inwestycji do Krajowego Planu Odbudowy**

- **Rządowe przygotowania KPO 20-21 w Subregionie**
- - zaproszono w sierpniu 2020r do zgłoszenie 2 fiszek w ciągu 2 tygodni- TYLKO MIASTA PREZYDENCKIE (Wałbrzych) – **zrobili projekty dla całej Aglomeracji Wałbrzyskiej**- rozszerzyli o inne gminy
- - Inne resorty inne tryby- np. MAP zbierał fiszki do 30.10, też od dużych firm
- 5- 6 grup roboczych (udział tylko rząd i przedstawiciele urzędów marszałkowskich)
- Jesienią 2020 prace utknęły, niezgodnie z harmonogramem rządu
- Luty 21 Pokazał się projekt KPO - konsultacje 1 miesiąc
- Projekt KPO nie przewiduje proj samorządowych- fiszki do kosza ?
- marzec 21 - Wałbrzych wysyła ok 30 uwag do KPO
- Związek Miast Polskich, duże aglomeracje ostra krytyka braku obecności samorządów w KPO

- **CHAOS I TRACENIE SZANS- jak nie przygotowywać tak złożonych dokumentów...?**

Dziękuję za uwagę!

Radosław Gawlik

Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA, TEPP
rgawlik@eko.org.pl

